

## **Przedmiotowy System Oceniania z języka polskiego dla Gimnazjum im. Jana Pawła II w Daleszycach**

Przedmiotowy System Oceniania jest zgodny z rozporządzeniem MEN z dnia 10 czerwca 2015 roku w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2015r., poz. 843), ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r. (Dz. U. z 2004r., poz. 2572 z późn. zm.) oraz Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania Gimnazjum im. Jana Pawła II w Daleszycach.

**Celem przedmiotowego systemu oceniania jest jasne określenie zasad, którymi nauczyciel będzie się kierował przy wystawianiu ocen z języka polskiego.**

Założenia ogólne:

1. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. Obszary dostosowania obejmują:
  - ✓ warunki procesu edukacyjnego – zasady, metody, formy, środki dydaktyczne;
  - ✓ zewnętrzną organizację nauczania (np. posadzenie ucznia niedowidzącego w pierwszej ławce);
  - ✓ warunki sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności (metody i formy sprawdzania, kryteria oceniania);

### **1. Dostosowanie wymagań do:**

#### **➤ indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych ucznia:**

- zmniejszanie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań;
- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytywanie;
- wydłużanie czasu na odpowiedź, przeczytanie lektury;
- wprowadzanie dodatkowych środków dydaktycznych np. ilustracje;
- odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego;
- formułowanie pytań w formie zdań o prostej konstrukcji powołujących się na ilustrujące przykłady;
- częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień;
- zajęcia w ramach zespołu dydaktyczno-wyrównawczego, gdzie należy oprócz wyjaśniania bieżących zagadnień programowych usprawniać funkcje poznawcze (procesy intelektualne i percepcyjne), (zajęcia dodatkowe są niezbędne, bowiem dziecko z inteligencją niższą niż przeciętna w stanie opanować tych umiejętności tylko dzięki pracy na lekcji i samodzielnej nauce własnej w domu);
- należy zezwolić na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach;
- dyktanda przeprowadzać indywidualnie w wolniejszym tempie;
- potrzeba większej ilości czasu i powtórzeń na opanowanie materiału.

#### **➤ specyficznych trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia, dysortografia:**

- nie wymagane będzie, by uczeń czytał głośno przy klasie nowy tekst, wskazywane będą wybrane fragmenty dłuższych tekstów do opracowania w domu i na nich będzie sprawdzana technikę czytania;

- więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów, w miarę potrzeby pomagać w ich odczytaniu;
- sprawdziany i kartkówki będą przygotowywane w formie testów;
- czytanie lektur szkolnych lub innych opracowań rozłożone zostanie w czasie;
- uwzględnione zostaną trudności w rozumieniu treści, szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem, zalecane jest przeczytanie tekstu wcześniej w domu;
- częściej sprawdzane będą zeszyty szkolne ucznia, ustalony zostanie sposób poprawy błędów, oceniane będą: poprawność i sposób wykonania prac;
- uczniowi zostanie dany czas na przygotowanie się do pisania dyktanda poprzez podanie mu trudniejszych wyrazów, a nawet wybranych zdań, które wystąpią w dyktandzie; mogą to być też teksty z lukami lub pisanie z pamięci;
- błędy nie będą omawiane wobec całej klasy;
- w przypadku trudności w redagowaniu wypowiedzi pisemnych należy uczyć tworzenia schematów pracy, planowania kompozycji wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie);
- zostaną podane jasne kryteria oceny prac pisemnych (wiedza, dobór argumentów, logika wyводу, treść, styl, kompozycja itd.);
- przypadku trudności z odczytaniem pracy uczeń będzie odpytywany ustnie;

Do błędów ortograficznych w pracach uczniów ze specjalnymi trudnościami w uczeniu się zalicza się:

- u – ó, ż – rz, h – ch,
- łamanie zasady pisania wielką literą na początku zdania.

### ➤ **indywidualizacja pracy z uczniem zdolnym:**

- indywidualne lub grupowe przygotowanie uczniów do konkursów polonistycznych;
- wprowadzanie dodatkowych zadań na sprawdzianach, testach;
- zadawanie dodatkowych prac z języka polskiego (referatów, wypracowań o tematyce lub/i problematyce wykraczającej poza program nauczania danej klasy);
- wprowadzenie testów wiedzy i umiejętności (obejmujących także zadania rozbudowane, wieloczynnościowe zadania otwarte, jakimi są wypracowania uczniowskie na wskazany temat w podanej formie wypowiedzi);
- zachęcanie i motywowanie do poszukiwania informacji w różnych źródłach, ich selekcji pod kątem wiarygodności lub przydatności do wykonania zadania, porządkowania i przetwarzania informacji, wykorzystywania posiadanej wiedzy z różnych;
- wykorzystywanie różnorodnych metod aktywizujących uczniów, które obligują ich do zgłaszania pomysłów, rozwiązywania problemów, przewodzenia grupie;

### **2. Sposoby indywidulizowania pracy z uczniem:**

- ✓ stosowanie materiałów odwołujących się do wielu zmysłów w celu zmniejszenia uzależnienia się ucznia od jednej formy podawczej (np. tekstu pisanego);
- ✓ dostosowanie sposobu wykonania zadania (uczniowi zdolnemu zapewnić różne i liczne środki dydaktyczne, uczniowi mniej zdolnemu ograniczyć ilość środków dydaktycznych, by nie rozpraszać jego uwagi);
- ✓ zadawanie prac opartych na zainteresowaniach ucznia;
- ✓ dostosowanie czasu pracy – skrócenie dla ucznia zdolnego, wydłużenie dla ucznia mniej zdolnego;
- ✓ dostosowanie metod pracy do możliwości i predyspozycji ucznia;
- ✓ dostosowanie treści merytorycznych do możliwości i predyspozycji ucznia;
- ✓ wyszukiwanie w procesie uczenia się ucznia mocnych stron i opieranie nauki na tych umiejętnościach;

- ✓ upewnianie się, że zadania mają wyraźną strukturę, są dobrze określone i mieszczą się w granicach możliwości ucznia;
- ✓ wstawianie ocen nie za to, jak wypadają na tle zespołu klasowego, ale za wysiłek i rezultat;
- ✓ upewnianie ucznia, że w razie potrzeby otrzyma pomoc;
- ✓ umożliwianie uczniowi możliwości poprawiania ocen;
- ✓ chwalenie za najmniejszy postęp w nauce;
- ✓ stosowanie zadań ze stopniującym poziomem trudności;
- ✓ wypowiadanie instrukcji prostych, w razie konieczności dzielenie ich na części;
- ✓ dopilnowanie, by uczeń powtórzył udzielone polecenie;
- ✓ przedstawienie wzoru wykonania ćwiczenia;
- ✓ określanie limitu czasu na daną pracę – raczej dłuższy;
- ✓ przeformowanie polecenia, jeśli uczeń go nie rozumie;

### 3. Inne ważne informacje:

#### 1. Kryteria oceniania:

| Lp. | % uzyskanych punktów | ocena                                         |
|-----|----------------------|-----------------------------------------------|
| 1.  | 0% - 30%             | niedostateczny                                |
| 2.  | 31% - 50%            | dopuszczający<br>(31% dop. -; 49-50 % dop. +) |
| 3.  | 51% - 70%            | dostateczny<br>(51% dost. - ; 69-70 % dost.+) |
| 4.  | 71% - 90%            | dobry<br>(71 % db -; 89-90 % db +)            |
| 5.  | 91% - 96%            | bardzo dobry<br>(91% bdb -; 96 % bdb +)       |
| 6.  | 97% - 100%           | celujący                                      |

*W ocenianiu bieżącym mogą być stosowane plusy i minusy, jeśli procent uzyskanych punktów jest zbliżony do oceny wyższej lub niższej (np. 90% - dobry plus; 31 % - dopuszczający minus).*

2. Sprawdzian obejmujący materiał z całego półrocza zostanie zapowiedziany z dwutygodniowym wyprzedzeniem, sprawdziany obejmujące jeden dział - z tygodniowym; kartkówki z ostatnich trzech tematów nie muszą być zapowiadane.
3. Prace klasowe są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać ich z całą klasą, powinien zaliczyć je w terminie jednego tygodnia od daty pisania sprawdzianu lub w przypadku nieobecności z powodu choroby - w terminie dwóch tygodni od powrotu do szkoły. Niewywiązanie się z powyższego ustalenia równoznaczne jest z otrzymaniem oceny niedostatecznej ze sprawdzianu .
4. W semestrze może być co najmniej jeden sprawdzian obejmujący materiał z całego semestru, nie więcej niż cztery sprawdziany obejmujące jeden dział (kulturowo – literacki, językowy), dyktando oraz w celach kontrolnych dowolna ilość kartkówek, które mogą być traktowane jako odpowiedź.
5. Każdy uczeń jest zobowiązany do oddawania w terminie pisemnych dłuższych prac domowych do sprawdzenia. Nieoddanie pracy w wyznaczonym terminie równoznaczne jest z otrzymaniem z tej pracy oceny niedostatecznej. Pisemne prace domowe („wypracowania”) uczniowie mogą wykonywać na kartkach formatu A4, opatrzonych imieniem i nazwiskiem.
6. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie dostarczył dłuższej pracy domowej, powinien to uczynić w terminie nie dłuższym niż dwutygodniowy od powrotu do szkoły po

uzgodnieniu z nauczycielem. W sytuacjach szczególnych (np. długa nieobecność) termin może być dłuższy – warunki należy uzgodnić z nauczycielem. Uczeń, który nie dostarczy pracy domowej, otrzymuje ocenę niedostateczną.

7. Braki w zeszytach (zapisy z lekcji, prace domowe) uczeń powinien uzupełnić w następujących terminach: maksymalnie w ciągu dwóch tygodni w przypadku choroby, w ciągu 2 dni w innych przypadkach.
8. W przypadku stwierdzenia przez nauczyciela niesamodzielnej pracy w czasie trwania sprawdzianu, kartkówki uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Uczeń zobowiązany jest do napisania pracy w drugim terminie.
9. Trzy braki pracy domowej (ćwiczenia, krótkie notatki, tabelki) równają się ocenie niedostatecznej.
10. Kartkówki są niezapowiedziane, obejmują trzy ostatnie tematy (nie lekcje).
11. Błędy ortograficzne w sprawdzianach z gramatyki, wypracowaniach oraz sprawdzianach krótkich mogą spowodować obniżenie końcowej oceny.
12. Uczeń zawsze jest przygotowany z trzech ostatnich tematów (ustalenie nie obejmuje lekcji powtórzeniowych).
13. Uczeń może być w półroczu maksymalnie trzy razy nieprzygotowany (bez podania powodu) do lekcji. Nie można zgłosić braku pracy domowej jako nieprzygotowania do lekcji, (np.: prezentacji, wypracowania, referatu, projektu, znajomości tekstu kultury), jeśli była ona zapowiedziana z kilkudniowym/kilkutygodniowym wyprzedzeniem. Nieprzygotowanie uczeń zgłasza na początku zajęć lekcyjnych, zapisując na kartce swój numer z dziennika; nieprzygotowanie do zajęć obejmuje brak zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń i podręcznika, pracy domowej i nieopanowanie wiedzy z zakresu trzech ostatnich jednostek lekcyjnych. Uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania po chorobie trwającej co najmniej jeden tydzień i po nieobecności usprawiedliwionej; może on zgłosić nieprzygotowanie do zajęć przez trzy dni od powrotu do szkoły (nieprzygotowanie dotyczyć może wyłącznie treści realizowanych w czasie jego nieobecności w szkole).
14. Uczeń jest zobowiązany do noszenia podręcznika oraz zeszytu przedmiotowego na każdą lekcję. Wskazane jest także posiadanie tekstu lektury w czasie jej omawiania.
15. Jeżeli uczeń otrzyma ze sprawdzianu niesatysfakcjonującą ocenę, to termin i formę ewentualnej poprawy uzgadnia z nauczycielem uczącym. Przy wystawianiu oceny śródrocznej/rocznej brane są pod uwagę obie oceny.
16. Poprawa może odbywać się na lekcji (jeśli istnieje taka możliwość) lub w czasie zajęć dodatkowych.
17. Uczniowie zapoznają się z poprawionymi pracami pisemnymi w szkole po rozdaniu ich przez nauczyciela; rodzice uczniów mają wgląd do poprawionych prac pisemnych swoich dzieci w szkole po ustaleniu terminu z nauczycielem. Wyjaśnienia i uzasadnienia wystawionych ocen oraz omówienie postępów w nauce i zachowaniu nauczyciel przekazuje rodzicom w czasie wywiadówek, podczas indywidualnych rozmów z rodzicami, konsultacji ustalonych drogą telefoniczną lub za pośrednictwem wychowawcy.
18. Uczeń w ciągu jednego półrocza otrzymuje co najmniej 10 ocen.
19. Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania edukacyjne w przedziale 97-100 % w zakresie kształcenia kulturowo-literackiego oraz językowego. Może mieć nie więcej niż jedną ocenę niedostateczną (nie dotyczy to pisemnych sprawdzianów i lektur). Laureaci, finaliści konkursu języka polskiego o zasięgu wojewódzkim otrzymują celującą ocenę roczną.

20. Trzy razy w półroczu uczeń może zgłosić brak przygotowania do lekcji bez żadnych sankcji (nieprzygotowanie rozumiane jest jako m.in.: brak pracy domowej, zeszytu, brak zeszytu ćwiczeń, podręcznika).
21. Nauczyciel informuje uczniów o przewidywanych dla nich ocenach na dwa tygodnie przed posiedzeniem rocznej klasyfikacyjnej rady nauczycieli. Uczeń ma prawo wystąpić z prośbą o poprawę oceny rocznej na wyższą niż przewidywana. Uczeń może ubiegać się o otrzymanie oceny o jeden stopień wyższej niż przewidywana, jeżeli wszystkie nieobecności na danych zajęciach zostały przez niego usprawiedliwione; uczestniczył we wszystkich sprawdzianach (a w razie nieobecności zaliczył je w wyznaczonych przez nauczyciela terminach); uzyskane przez ucznia oceny częściowe wskazują na możliwość opanowania materiału na wyższą ocenę, a ponadto **wykazal się systematyczną dodatkową pracą w całym półroczu** (aktywność na lekcjach, zadania dodatkowe, udział w konkursach, itp.). Jeżeli uczeń spełnia wymienione warunki, pisze test sprawdzający wiedzę z całego roku w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Sprawdzian obejmuje materiał dotyczący wymagań programowych na daną ocenę. Podwyższenie oceny może nastąpić o jeden stopień w stosunku do przewidywanej oceny, jeśli uczeń wykaże się **stuprocentową** wiedzą wymaganą na ocenę, o którą się ubiega.

#### **4. Zasady oceniania:**

1. Przedmiotem oceny śródrocznej i rocznej ucznia są:

- a) wiedza przedmiotowa;
- b) umiejętność komunikowania się poprzez mówienie, czytanie, pisanie, słuchanie;
- c) umiejętność rozwiązywania problemów, uzasadniania, wnioskowania, argumentowania;
- d) kreatywność;
- e) gotowość do stosowania wiedzy zdobytej na innych lekcjach w nauce języka polskiego.

2. Ocenę klasyfikacyjną śródroczną i roczną ustala się w stopniach pełnych w skali 1-6.

Oceny te wystawiane są na podstawie ocen częściowych. Ocenę częściową mają różną wagę:

- wypracowanie klasowe – 5;
- sprawdziany godzinne – 5;
- próbne egzaminy gimnazjalne – 5;
- wypracowanie domowe – 4;
- testy literackie i gramatyczne – 4;
- niezapowiedziane kartkówki – 4;
- kartkówki zapowiedziane wcześniej – 3;
- odpowiedź ustna – 3;
- projekty – 3;
- aktywność – 3;
- dyktando – 2;
- recytacja – 2;
- krótkie prace domowe – 2;
- samodzielna praca na lekcji – 2;
- prace plastyczne – literackie – 1;
- inna aktywność uczniowska – 1;

3. Ocena śródroczna jest średnią ważoną ocen częściowych. Ocena roczna jest średnią ważoną ocen częściowych w drugim półroczu, przy uwzględnieniu oceny śródrocznej.

*Nauczyciel, wystawiając uczniowi bieżącą ocenę, przekazuje mu w sposób przejrzysty informację na temat tego, które z umiejętności zostały przez ucznia opanowane, a które należy w dalszym ciągu ćwiczyć. Nauczyciel wskazuje również na sposoby i możliwości poprawy oceny przez ucznia.*

4. Nauczyciel informuje uczniów i rodziców/opiekunów uczniów o zagrożeniu oceną niedostateczną na dwa tygodnie przed posiedzeniem klasyfikacyjnej rady nauczycieli (rocznym).
5. Jeżeli uczeń na I półroczu otrzymał ocenę niedostateczną lub nie będzie klasyfikowany, ustala z nauczycielem termin zaliczenia wskazanego przez polonistę materiału (do 31 marca). W przypadku niezaliczenia przez ucznia zagadnień lub niezgłoszenia się w wyznaczonym terminie, traci on możliwość poprawy oceny. W przypadku niezaliczenia zrealizowanego materiału w pierwszym półroczu, uczeń nie może otrzymać pozytywnej oceny rocznej.
6. Uczeń, który otrzyma niedostateczną śródroczną ocenę klasyfikacyjną lub nie będzie klasyfikowany, ma prawo do zgłoszenia chęci uczestnictwa w zajęciach organizowanych lub zorganizowanych przez nauczyciela prowadzącego w celu uzupełnienia braków edukacyjnych.
7. Po otrzymaniu oceny uczniowi są udzielane wskazówki do samodzielnego planowania własnego rozwoju. Uczeń dowiadyuje się, w jaki sposób może poprawić otrzymaną ocenę, jakie umiejętności powinien jeszcze ćwiczyć, z jakich form pomocy może skorzystać (indywidualna pomoc nauczyciela, pomoc koleżeńska, udział w zajęciach dodatkowych, indywidualna praca w domu, praca w domu we współpracy z rodzicami), w jaki sposób uczyć się języka polskiego.
8. Uczniowie są motywowani do dalszych postępów w nauce poprzez: udzielanie pochwał na forum klasy; wzmacnianie poczucia wartości; podawanie przykładów autorytetów; wskazywanie na absolwentów, którzy uczą się w szkołach ponadgimnazjalnych; wskazywanie praktycznego wykorzystania wiedzy; wzbudzanie ciekawości poznawczej; zachęcanie do aktywnego udziału w zajęciach; zachęcanie do udziału w konkursach; zachęcanie do wyrażania własnego zdania, własnych opinii, uzasadniania i wnioskowania.
9. SPRAWY NIEUREGULOWANE W PSO REGULUJE WSO.

## **5. OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIA**

1. Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania edukacyjne w 100% w zakresie kształcenia kulturowo - literackiego oraz językowego. Może mieć nie więcej niż jedną ocenę niedostateczną (nie dotyczy to pisemnych sprawdzianów i lektur).  
Laureaci konkursu języka polskiego o zasięgu wojewódzkim otrzymują celującą ocenę roczną.

### **A. Recytacja prozy i PUNKTACJA**

#### **poezji:**

#### **KRYTERIUM**

|                       |       |
|-----------------------|-------|
| pamięciowe            | 0–2p. |
| opanowanie tekstu     |       |
| zachowanie            | 0–1p. |
| interpunkcji          |       |
| dykcja                | 0–1p. |
| modulacja i intonacja | 0–1p. |
| głosu                 |       |
| interpretacja głosowa | 0–2p. |
| tekstu                |       |

#### **Przeliczenie punktów na oceny:**

- 3 p. – dopuszczający
- 4 p. – dostateczny
- 5 p. – dobry
- 6 p. – bardzo dobry
- 7 p. – celujący

Szczegółowe kryteria prac polegających na przekładzie intersemiotycznym (np. inscenizacja, nagranie, drama, konkretyzacja plastyczna) będą podawane uczniom przed podjęciem zadania indywidualnego lub grupowego. Do kryteriów głównych zalicza się: pomysłowość, wkład pracy, estetykę.

## KRYTERIA OCENY PRACY STYLISTYCZNEJ (0- 10 PKT.)

### ROZPRAWKA

#### 1.Treść (0-4)

Praca zgodna z tematem; odniesienie do problemu sformułowanego w temacie; stanowisko autora wobec problemu (sąd wyrażony bezpośrednio lub pośrednio: teza lub hipoteza); logika wyводу; błąd rzeczowy powoduje obniżenie punktów o 1 poziom.

2.Segmentacja 0 – 1 pkt.

3.Styl 0 – 1 pkt.

4.Język 0 – 2 pkt. (do 5 błędów językowych- 2 pkt., 6- 1pkt, powyżej- 0)

## CHARAKTERYSTYKA

#### Treść (0-4)

Realizacja tematu: zachowanie spójności, przedstawienie postaci, prezentacja cech zewnętrznych i wewnętrznych, ocena postaci, uzasadnienie opinii.

Segmentacja 0 – 1pkt.

Styl 0 – 1 pkt.

Język 0 – 2 pkt.

## OPOWIADANIE

#### Treść (0-4)

Opowiadanie na temat, prezentacja świata przedstawionego, tworzenie akcji, układ wydarzeń w logicznym porządku, dynamizowanie akcji, konsekwentne stosowanie form czasu przeszłego.

Segmentacja 0 – 1pkt.

Styl 0 – 1 pkt.

Język 0 – 2 pkt.

5.Ortografia 0 – 1 pkt (uczeń może zrobić 2 błędy)

6.Interpunkcja 0 – 1 pkt. (uczeń może zrobić 3 błędy)

Ortografia 0 – 1 pkt

Interpunkcja 0 – 1 pkt. (uczeń może zrobić 3 błędy)

Ortografia 0 – 1 pkt

Interpunkcja 0 – 1 pkt. (uczeń może zrobić 3 błędy)

### UWAGA!

1. Przy sprawdzaniu prac pisemnych uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (dysleksją), gdy stwierdzono **dysortografię** przyznaje się:

1 p. za kryterium 5, jeśli popełnił nie więcej niż 3 błędy ortograficzne (ó-u, rz- ż, ch-h, wielka litera na początku zdania)

1 p. za kryterium 6, jeśli nie popełnił więcej niż 4 błędy interpunkcyjne.

2. Jeżeli praca zajmuje mniej niż połowę wyznaczonego miejsca, uczeń otrzymuje punkty tylko za pierwsze kryterium. Przyjmuje się, że praca nie może być krótsza niż strona papieru podaniowego, chyba że nauczyciel poda inne warunki.

3. Jeżeli praca nie jest zgodna z tematem, uczeń otrzymuje ocenę **niedostateczną**.

Krótkie formy wypowiedzi (np. ogłoszenie prasowe, zaproszenie, notatka) będą oceniane według szczegółowych kryteriów podawanych uczniom przed napisaniem konkretnej pracy.

## OBSZARY AKTYWNOŚCI PODLEGAJĄCE OCENIANIU

### 1. Wypowiedzi pisemne:

- redagowanie dłuższych form wypowiedzi (tzw. „wypracowań”) przewidzianych przez podstawę programową i program,
- redagowanie tekstów użytkowych,
- rozwiązywanie określonych zadań i wykonywanie ćwiczeń,
- odpowiedzi na pytania,
- odpowiedzi dotyczące czytania i odbioru tekstów kultury.

## **2. Wypowiedzi ustne:**

- kilkudzaniowa lub dłuższa wypowiedź,
- prezentacja,
- recytacja,
- opowiadanie,
- dialog.

## **3. Zadania praktyczne:**

- projekty, prezentacje multimedialne, inscenizacje, nagrania, plakaty, albumy;

## **METODY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ**

### **1. Pisemne prace wykonywane w klasie:**

- prace klasowe - stylistyczne,
- sprawdziany umiejętności i wiedzy z kształcenia językowego,
- testy sprawdzające czytanie i odbiór tekstów kultury,
- ćwiczenia, zadania wykonywane na lekcji,

### **2. Pisemne prace domowe.**

### **3. Wypowiedzi ustne.**

### **4. Zadania praktyczne.**

## **SPOSOBY DOKUMENTOWANIA OSIĄGNIĘĆ**

Dziennik elektroniczny - oceny cząstkowe, półroczna i roczna.

## **SPOSOBY OCENIANIA:**

### **Ocena celująca:**

Uczeń posiada wiedzę i umiejętności spełniające w 100% wymagania program nauczania, a w szczególności:

- samodzielnie korzysta z dodatkowych źródeł wiedzy, czyta lektury;
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami w wypowiedziach ustnych i pisemnych;
- przejawia twórcze myślenie;
- w zakresie mówienia i słuchania potrafi pozyskiwać zainteresowanie słuchaczy, prezentując wzorcową wypowiedź, bezbłędną stylistycznie i językowo;
- w pracach pisemnych wyróżnia się oryginalnością i niezależnością sądów, wyjątkowym bogactwem i sprawnością języka.

### **Ocena bardzo dobra:**

Uczeń sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami z zakresu kształcenia literackiego, kulturowego i językowego, a w szczególności:

- bardzo dobrze zna tematykę i problematykę omawianych lektur;
- w zakresie redagowania form wypowiedzi wykazuje dbałość o ich poprawność leksykalną, składniową i kompozycyjną;
- posiada praktyczne umiejętności językowe, ortograficzne, interpunkcyjne określone programem nauczania;

-zabiera głos w dyskusji i prezentuje własne wnioski oraz przemyślenia rozwija samodzielny warsztat pracy, umiejętnie korzystając z zasobów informacyjnych biblioteki.

**Ocena dobra:**

Uczeń opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie przekraczającym wymagania podstawowe:

- potrafi wykazać się dobrą znajomością tekstów literackich analizowanych na lekcjach;
- samodzielnie redaguje wymagane formy wypowiedzi, dba o ich poziom językowy, poprawność ortograficzną i interpunkcyjną;
- z własnej inicjatywy zabiera głos na lekcji;
- zna i rozumie pojęcia wynikające z programu nauczania (mogą mu się zdarzać pomyłki, nie zawsze trafnie definiować itp.);
- dobrze orientuje się w całości materiału gramatycznego określonego programem nauczania w danej klasie;
- zna i właściwie stosuje wszystkie zasady ortograficzne oraz interpunkcyjne (dopuszczalna niewielka liczba błędów).

**Ocena dostateczna:**

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności na poziomie podstawowym:

- korzysta, pod kierunkiem nauczyciela, z różnych źródeł wiedzy;
- rozumie wybrane pojęcia wynikające z programu nauczania;
- zna treść utworów literackich wskazanych w kanonie lektur podstawowych;
- przy niewielkiej pomocy nauczyciela realizuje zadania, ćwiczenia i inne prace na średnim ;
- redaguje podstawowe formy wypowiedzi;
- popołnia błędy stylistyczne, językowe, ortograficzne i interpunkcyjne, które umie poprawić;
- stosuje podstawowe zasady ortograficzne;
- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności gramatyczne określone programem nauczania w danej klasie.

**Ocena dopuszczająca:**

Uczeń ma braki w wiadomościach podstawowych, a w szczególności:

- popełnia błędy różnego typu w wypowiedziach ustnych i pisemnych;
- nie bierze udziału w dyskusjach, pogadankach;
- wykonuje samodzielne prace na niskim poziomie trudności;
- słabo opanował zasady ortograficzne;
- bardzo często podczas wykonywania pracy korzysta z pomocy nauczyciela.

**Ocena niedostateczna:**

Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania, a w szczególności:

- nie koncentruje uwagi na zajęciach, nie uczestniczy w pracy;
- nie potrafi samodzielnie zredagować prostej wypowiedzi;
- w pracach pisemnych popełnia kardynalne błędy ortograficzne, interpunkcyjne, stylistyczne, językowe i logiczne;
- nie zna treści lektur obowiązkowych;
- nie zna podstawowych terminów gramatycznych, a w związku z tym nie potrafi dokonać prostej analizy gramatyczno – stylistycznej wypowiedzi;
- nie wykazuje chęci pracy pod kierunkiem nauczyciela;
- nie dba o estetykę pisma;
- nie odrabia zadań domowych;
- nie przygotowuje się do zajęć.

**Dodatkowo uczeń nie podejmuje żadnych starań w celu poprawienia ocen, nie uzupełnia w wyznaczonych terminach braków programowych.**

**Kryteria oceny różnych form wypowiedzi pisemnych:**

| <b>Numer kryterium</b>        | <b>Kryteria oceny rozprawki</b>                                                                                                                                                                                                      | <b>Liczba punktów</b>   |
|-------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| <b>I Temat (0 - 6)</b>        |                                                                                                                                                                                                                                      |                         |
| I                             | Zgodność całości tekstu z tematem.                                                                                                                                                                                                   | 0-1p.                   |
| II                            | W rozwinięciu zgodne z tematem: <ul style="list-style-type: none"> <li>• podanie co najmniej dwóch trafnych przykładów lub argumentów,</li> <li>• komentowania przykładów lub rozwinięcie argumentów (co najmniej dwóch).</li> </ul> | 0-1p.<br>0-1p.<br>0-2p. |
| III                           | Podsumowanie rozważań (wnioski).                                                                                                                                                                                                     | 0-1p.                   |
| <b>II Kompozycja (0 - 3)</b>  |                                                                                                                                                                                                                                      |                         |
| IV                            | Trójdzielna kompozycja tekstu, z zachowaniem właściwych proporcji i akapitów.                                                                                                                                                        | 0-1p.                   |
| V                             | Spójność tekstu (istnieją nawiązania pomiędzy poszczególnymi częściami pracy).                                                                                                                                                       | 0-1p.                   |
| VI                            | Logiczne uporządkowanie tekstu (nie pojawiają się nieuzasadnione powtórzenia).                                                                                                                                                       | 0-1p.                   |
| <b>III Język i styl (0-4)</b> |                                                                                                                                                                                                                                      |                         |
| VII                           | Poprawność językowa [0–3bł. 3p.; 4bł. - 2p.; 5bł. – 1p.; 6bł. i więcej 0p.]                                                                                                                                                          | 0-3 p.                  |
| VIII                          | Funkcjonalność stylu [styl odpowiedni do formy wypowiedzi]                                                                                                                                                                           | 0-1p.                   |
| <b>IV Zapis(0-3)</b>          |                                                                                                                                                                                                                                      |                         |
| IX                            | Poprawność ortograficzna [0bł. - 2p.; 1bł. - 1p.; 2bł. - 0p.]<br>[dla uczniów z dysleksją: 0bł.–3bł. 2p.; 4bł. 1p.; 5bł. 0p.]                                                                                                        | 0- p.                   |
| XI                            | Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy, dla uczniów z dysleksją dopuszczalne 4 błędy]                                                                                                                                       | 0-1p.                   |

**Charakterystyka**

| <b>Numer kryterium</b>     | <b>Kryteria oceny</b>                                                                 | <b>Liczba punktów</b> |
|----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| <b>I Temat (0 - 6)</b>     |                                                                                       |                       |
| I                          | Przedstawienie postaci                                                                | 0-1p.                 |
| II                         | Opis wyglądu zewnętrznego (co najmniej trzy informacje, np. wiek, kolor oczu, włosów) | 0-1p.                 |
| III                        | Poprawne nazwanie i opisanie cech charakteru                                          | 0-1p.                 |
| IV                         | Uzasadnienie co najmniej czterech cech charakteru – przywołanie przykładów z tekstu.  | 0-1p.                 |
| V                          | Zredagowanie oceny postaci (wnioski, opinie, refleksje).                              | 0-1p.                 |
| VI                         | Praca poprawna pod względem merytorycznym.                                            | 0-1p.                 |
| <b>II Kompozycja (0–3)</b> |                                                                                       |                       |
| VII                        | Trójdzielność wypowiedzi z zachowaniem właściwych proporcji, akapity                  | 0–1p.                 |
| VIII                       | Spójność tekstu                                                                       | 0–1p.                 |
| IX                         | Logiczność [nie występują nieuzasadnione powtórzenia]                                 | 0–1p.                 |
| <b>Język i styl (0-4)</b>  |                                                                                       |                       |
| X                          | Poprawność językowa [0–3bł. 3p.; 4bł. - 2p.; 5bł. – 1p.;                              | 0-3p.                 |

|                    |                                                                                                                               |       |
|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|                    | 6bł. i więcej 0p.]                                                                                                            |       |
| XI                 | Funkcjonalność stylu [styl odpowiedni do formy wypowiedzi]                                                                    | 0-1p. |
| <b>Zapis (0-3)</b> |                                                                                                                               |       |
| XII                | Poprawność ortograficzna [0bł. - 2p.; 1bł. - 1p.; 2bł. - 0p.]<br>[dla uczniów z dysleksją: 0bł.–3bł. 2p.; 4bł. 1p.; 5bł. 0p.] | 0-2p. |
| XIII               | Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy, dla uczniów z dysleksją dopuszczalne 4 błędy]                                | 0-1p. |

### Kryteria oceny opowiadania twórczego

| Numer kryterium            | Kryteria                                                                                                                                                                                                                                                                    | Liczba punktów |
|----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| <b>I Temat (0-6)</b>       |                                                                                                                                                                                                                                                                             |                |
| I                          | Rozwinięcie tematu (określenie elementów świata przedstawionego, czyli <i>gdzie, kiedy, kto, w jaki sposób</i> )                                                                                                                                                            | 0–2p.          |
| II                         | Trafny tytuł [odpowiedni do treści opowiadania]                                                                                                                                                                                                                             | 0–1p.          |
| III                        | Przedstawienie przyczynowo - skutkowego toku zdarzeń.                                                                                                                                                                                                                       | 0–1p.          |
| IV                         | Ciekawy sposób prowadzenia narracji [osiągnięty na przykład dzięki prawidłowemu wprowadzeniu do toku narracji kilkudzaniowego opisu; np. opisu przedmiotu, krajobrazu, wyglądu zewnętrznego postaci, sytuacji, przeżyć wewnętrznych; lub elementów charakterystyki postaci] | 0–2p.          |
| <b>II Kompozycja (0–3)</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                             |                |
| V                          | Trójdzielność wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) zachowaniem właściwych proporcji, akapity                                                                                                                                                                        | 0–1p.          |
| VI                         | Spójność                                                                                                                                                                                                                                                                    | 0–1p.          |
| VII                        | Logiczność [brak powtarzania tych samych treści]                                                                                                                                                                                                                            | 0–1p.          |
| <b>Język i styl (0-4)</b>  |                                                                                                                                                                                                                                                                             |                |
| VIII                       | Poprawność językowa [0–3bł. 3p.; 4bł. - 2p.; 5bł. – 1p.; 6bł. i więcej 0p.]                                                                                                                                                                                                 | 0-3p.          |
| IX                         | Funkcjonalność stylu [styl odpowiedni do formy wypowiedzi]                                                                                                                                                                                                                  | 0-1p.          |
| <b>Zapis (0-3)</b>         |                                                                                                                                                                                                                                                                             |                |
| X                          | Poprawność ortograficzna [0bł. - 2p.; 1bł. - 1p.; 2bł. - 0p.]<br>[dla uczniów z dysleksją: 0bł.–3bł. 2p.; 4bł. 1p.; 5bł. 0p.]                                                                                                                                               | 0-2p.          |

|    |                                                                                                |       |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| XI | Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy, dla uczniów z dysleksją dopuszczalne 4 błędy] | 0-1p. |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|

### Kryteria oceny opowiadania z dialogiem

| Numer kryterium            | Kryteria                                                                                                                           | Liczba punktów |
|----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| <b>I Temat (0-6)</b>       |                                                                                                                                    |                |
| I                          | Rozwinięcie tematu (określenie elementów świata przedstawionego, czyli <i>gdzie, kiedy, kto, w jaki sposób</i> )                   | 0–2p.          |
| II                         | Trafny tytuł [odpowiedni do treści opowiadania]                                                                                    | 0–1p.          |
| III                        | Przedstawienie przyczynowo - skutkowego toku zdarzeń                                                                               | 0–1p.          |
| IV                         | Poprawne i celowe wprowadzenie dialogu w tok narracji [co najmniej jeden przykład składający się z co najmniej sześciu wypowiedzi] | 0–1p.          |
| V                          | Poprawne stosowanie uzupełnień dialogowych [co najmniej trzy przykłady]                                                            | 0-1p.          |
| <b>II Kompozycja (0–3)</b> |                                                                                                                                    |                |
| VI                         | Trójdzielność wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) z zachowaniem właściwych proporcji                                      | 0–1p           |
| VII                        | Spójność                                                                                                                           | 0–1p.          |
| VIII                       | Logiczność [brak powtarzania tych samych treści]                                                                                   | 0–1p.          |
| <b>Język i styl (0-4)</b>  |                                                                                                                                    |                |
| IX                         | Poprawność językowa [0–3bł. 3p.; 4bł. - 2p.; 5bł. – 1p.; 6bł. i więcej 0p.]                                                        | 0-3p.          |
| X                          | Funkcjonalność stylu [styl odpowiedni do formy wypowiedzi]                                                                         | 0-1p.          |
| <b>Zapis (0-3)</b>         |                                                                                                                                    |                |
| XI                         | Poprawność ortograficzna [0bł. - 2p.; 1bł. - 1p.; 2bł. - 0p.]<br>[dla uczniów z dysleksją: 0bł.–3bł. 2p.; 4bł. 1p.; 5bł. 0p.]      | 0-2p.          |
| XII                        | Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy, dla uczniów z dysleksją dopuszczalne 4 błędy]                                     | 0-1p.          |

### Podanie

| Numer kryterium | Kryteria                                                                                                                                                                       | Liczba punktów |
|-----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| I               | Zrealizowanie elementów formalnych podania (umieszczenie imienia i nazwiska nadawcy oraz jego adresu, nazwy miejscowości i daty, adresata podania, podpisu autora podania)     | 0–1p.          |
| II              | Sformułowanie i uzasadnienie prośby dostosowane stylem do sytuacji komunikacyjnej                                                                                              | 0–1p.          |
| III             | Zgodne z normą posługiwanie się fleksją, frazeologią, składnią; przestrzeganie poprawności stylistycznej (dopuszczalny jeden błąd).                                            | 0–1p.          |
| IV              | Przestrzeganie poprawności ortograficznej (dopuszczalny jeden błąd) i poprawności interpunkcyjnej (dopuszczalny jeden błąd); dyslektycy (dopuszczalne 2 bł. ort. I 2 bł. int.) | 0–1p.          |
| V               | Stosowny układ graficzny (rozplanowanie wszystkich elementów podania)                                                                                                          | 0–1p.          |

### List

| Numer kryterium | Kryteria                                                                          | Liczba punktów |
|-----------------|-----------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| I               | Zmieszczenie nazwy miejscowości i daty.                                           | 0-1p.          |
| II              | Zamieszczenie stosownego nagłówka i złożenie podpisu.                             | 0-1p.          |
| III             | Wstęp - stosowna ze względu na adresata formuła rozpoczynająca list.              | 0-1p.          |
| IV              | Rozwinięcie - stosowność treści ze względu na adresata i cel korespondencji.      | 0-1p.          |
| V               | Zakończenie - zamieszczenie stosownego zwrotu kończącego list.                    | 0-1p.          |
| VI              | Logiczne uporządkowanie tekstu (nie pojawiają się nieuzasadnione powtórzenia)     | 0-1p.          |
| VII             | Spójność tekstu (istnieją stylistyczne nawiązania między częściami listu)         | 0-1p.          |
| VIII            | Zgodność treści listu z celem korespondencji.                                     | 0-1p.          |
| IX              | Stosowność stylu ze względu na treść listu i adresata.                            | 0-1p.          |
| X               | Stosowanie zwrotów grzecznościowych.                                              | 0-1p.          |
| XI              | Poprawność językowa [0–3bł. 3p.; 4bł. - 2p.; 5bł. – 1p.; 6bł. i więcej 0p.]       | 0-3p.          |
| XII             | Przestrzeganie zasad ortografii (dopuszczalny jeden błąd, dyslektycy dwa błędy)   | 0-1p.          |
| XIII            | Przestrzeganie zasad interpunkcji (dopuszczalne dwa błędy, dyslektycy trzy błędy) | 0-1p.          |
| XIV             | Stosowny układ graficzny i estetyka listu.                                        | 0-1p.          |

### Kryteria oceny zaproszenia

| Numer kryterium | Kryteria | Liczba punktów |
|-----------------|----------|----------------|
|-----------------|----------|----------------|

|     |                                                                                                                                                                                 |       |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| I   | Wskazanie adresata, nadawcy, miejsca, czasu, celu [ <i>kogo zapraszamy, kto zaprasza, gdzie, kiedy, na co</i> ]                                                                 | 0–1p. |
| II  | Zastosowanie wyrazu o charakterze perswazyjnym – co najmniej jeden                                                                                                              | 0–1p. |
| III | Spójność tekstu                                                                                                                                                                 | 0–1p. |
| IV  | Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd]                                                                                                                                       | 0–1p. |
| V   | Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny; dla uczniów z dysleksją – 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne] | 0–1p. |

### Kryteria oceny dedykacji

| Numer kryterium | Kryteria                                                                                                                                                                                  | Liczba punktów |
|-----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| I               | Wskazanie adresata, okoliczności, nadawcy, miejsca i czasu [ <i>komu dedykujemy; z jakiej okazji (za co, w jakich okolicznościach); kto dedykuje; gdzie (miejscowość); kiedy (data)</i> ] | 0–1p.          |
| II              | Spójność tekstu                                                                                                                                                                           | 0–1p.          |
| III             | Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd]                                                                                                                                                 | 0–1p.          |
| IV              | Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny;<br>dla uczniów z dysleksją – 2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne]        | 0–1p.          |
| V               | Trafne i poprawne użycie cytatu [fakultatywnie] oraz estetyka zapisu (czystość, czytelność, brak skreśleń)                                                                                | 0–1p.          |

### Kryteria oceny ogłoszenia typu zawiadomienie

| Numer kryterium | Kryteria                                                                                                   | Liczba punktów |
|-----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| I               | Zapis najważniejszych informacji [ <i>kogo zawiadamiamy, o czym – cel, czas, miejsce, kto zawiadamia</i> ] | 0–1p.          |
| II              | Stosowanie wyrazów o charakterze perswazyjnym [co najmniej jeden]                                          | 0–1p.          |
| III             | Spójność tekstu                                                                                            | 0–1p.          |
| IV              | Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd]                                                                  | 0–1p.          |
| V               | Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd]                                            | 0–1p.          |

|  |                                                                                                                     |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny; dla uczniów z dysleksją –<br>2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne] |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

#### Kryteria oceny streszczenia

| Numer kryterium | Kryteria                                                                                                                                                                           | Liczba punktów |
|-----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| I               | Przedstawienie najważniejszych faktów, wydarzeń w sposób chronologiczny                                                                                                            | 0–1p.          |
| II              | Obiektywizm (brak ocen, komentarzy, uwag, refleksji)                                                                                                                               | 0–1p.          |
| III             | Spójność, logiczność tekstu, określona ilość wypowiedzi (7-8 zdań)                                                                                                                 | 0–1p.          |
| IV              | Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd]                                                                                                                                          | 0–1p.          |
| V               | Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 1 błąd interpunkcyjny; dla uczniów z dysleksją –<br>2 błędy ortograficzne i 2 błędy interpunkcyjne] | 0–1p.          |

#### Kryteria oceny recenzji książki

| Numer kryterium      | Kryteria                                                                                                                                                                                                         | Liczba punktów |
|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| <b>I Temat (0-7)</b> |                                                                                                                                                                                                                  |                |
| I                    | Trafny tytuł [związany z treścią pracy]                                                                                                                                                                          | 0–1p.          |
| II                   | Podanie podstawowych informacji o książce i jej twórcach – co najmniej trzy informacje [ <i>autor, tytuł, ilustrator, tłumacz, miejsce i rok wydania, wydawnictwo</i> ]                                          | 0–1p.          |
| III                  | Przedstawienie problematyki utworu                                                                                                                                                                               | 0–1p.          |
| IV                   | Subiektywna ocena różnych elementów książki – co najmniej cztery elementy [np. <i>kompozycja, przebieg akcji, postawy bohaterów, język, elementy edytorskie – ilustracje, wygląd okładki, strony tytułowej</i> ] | 0–2p.          |
| V                    | Stosowanie słownictwa perswazyjnego                                                                                                                                                                              | 0–1p.          |
| VI                   | Poprawność pracy pod względem merytorycznym                                                                                                                                                                      | 0–1p.          |

| <b>II Kompozycja (0–3)</b> |                                                                                                                               |       |
|----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| VII                        | Trójdzielność wypowiedzi z zachowaniem właściwych proporcji                                                                   | 0–1p. |
| VIII                       | Spójność tekstu                                                                                                               | 0–1p. |
| IX                         | Logiczność [nie występują nieuzasadnione powtórzenia]                                                                         | 0–1p. |
| <b>Język i styl (0-4)</b>  |                                                                                                                               |       |
| X                          | Poprawność językowa [0–3bł. 3p.; 4bł. - 2p.; 5bł. – 1p.; 6bł. i więcej 0p.]                                                   | 0-3p. |
| XI                         | Funkcjonalność stylu [styl odpowiedni do formy wypowiedzi]                                                                    | 0-1p. |
| <b>Zapis (0-3)</b>         |                                                                                                                               |       |
| XII                        | Poprawność ortograficzna [0bł. - 2p.; 1bł. - 1p.; 2bł. - 0p.]<br>[dla uczniów z dysleksją: 0bł.–3bł. 2p.; 4bł. 1p.; 5bł. 0p.] | 0-2p. |
| XIII                       | Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy, dla uczniów z dysleksją dopuszczalne 4 błędy]                                | 0-1p. |

### Kryteria oceny recenzji filmu

| <b>Numer kryterium</b> | <b>Kryteria</b>                                                                                                                                                                                                             | <b>Liczba punktów</b> |
|------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| <b>I Temat (0-8)</b>   |                                                                                                                                                                                                                             |                       |
| I                      | Trafny tytuł [związany z treścią pracy]                                                                                                                                                                                     | 0–1p.                 |
| II                     | Podanie podstawowych informacji o filmie i jego twórcach – co najmniej cztery informacje [ <i>tytuł, czas powstania, reżyser, autor scenariusza, scenograf, kostiumolog, kompozytor muzyki, obsada aktorska</i> ]           | 0–1p.                 |
| III                    | Przedstawienie problematyki filmu                                                                                                                                                                                           | 0–1p.                 |
| IV                     | Subiektywna ocena różnych elementów filmu – co najmniej cztery elementy [np. <i>reżyseria, scenariusz, scenografia, kostiumy, praca statystów, kaskaderów, muzyka, montaż, dźwięk, dubbing, efekty specjalne, nastrój</i> ] | 0–2p.                 |
| V                      | Subiektywna ocena gry aktorów                                                                                                                                                                                               | 0–1p.                 |
| VI                     | Stosowanie słownictwa perswazyjnego                                                                                                                                                                                         | 0-1p.                 |
| VII                    | Poprawność pracy pod względem merytorycznym                                                                                                                                                                                 | 0–1p.                 |

| <b>II Kompozycja (0–3)</b> |                                                                                                                               |       |
|----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| VII                        | Trójdzielność wypowiedzi z zachowaniem właściwych proporcji                                                                   | 0–1p. |
| VIII                       | Spójność tekstu                                                                                                               | 0–1p. |
| IX                         | Logiczność [nie występują nieuzasadnione powtórzenia]                                                                         | 0–1p. |
| <b>Język i styl (0-4)</b>  |                                                                                                                               |       |
| X                          | Poprawność językowa [0–3bł. 3p.; 4bł. - 2p.; 5bł. – 1p.; 6bł. i więcej 0p.]                                                   | 0-3p. |
| XI                         | Funkcjonalność stylu [styl odpowiedni do formy wypowiedzi]                                                                    | 0-1p. |
| <b>Zapis (0-3)</b>         |                                                                                                                               |       |
| XII                        | Poprawność ortograficzna [0bł. - 2p.; 1bł. - 1p.; 2bł. - 0p.]<br>[dla uczniów z dysleksją: 0bł.–3bł. 2p.; 4bł. 1p.; 5bł. 0p.] | 0-2p. |
| XIII                       | Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy, dla uczniów z dysleksją dopuszczalne 4 błędy]                                | 0-1p. |

### Kryteria oceny opisu dzieła sztuki – reprodukcji obrazu

| <b>Numer kryterium</b> | <b>Kryteria</b>                                                                                                                            | <b>Liczba punktów</b> |
|------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| <b>I Temat (0-10)</b>  |                                                                                                                                            |                       |
| I                      | Realizacja tematu [opowiadanie nie może dominować nad opisem]                                                                              | 0–1p.                 |
| II                     | Krótką informacją o dziele i jego twórcy                                                                                                   | 0–1p.                 |
| III                    | Określenie tematyki obrazu [np. <i>portret, pejzaż, martwa natura, scena batalistyczna, scena rodzajowa, malarstwo abstrakcyjne, akt</i> ] | 0–1p.                 |
| IV                     | Wyodrębnienie i nazwanie charakterystycznych elementów przedstawionych na pierwszym planie obrazu                                          | 0–1p.                 |
| V                      | Wyodrębnienie i nazwanie charakterystycznych elementów przedstawionych na drugim planie obrazu                                             | 0-1p.                 |
| VI                     | Opis tła obrazu                                                                                                                            | 0-1p.                 |
| VII                    | Określenie nastroju                                                                                                                        | 0-1p.                 |

|                            |                                                                                                                                                                                                 |       |
|----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| VIII                       | Nazwanie cech charakterystycznych dla poszczególnych elementów– np. ich kształt, wielkość, kolor [nie wystarcza pojedyncze stwierdzenie ani wskazanie tylko jednej cechy dla różnych elementów] | 0-1p. |
| IX                         | Stosowanie słownictwa określającego stosunki przestrzenne – co najmniej cztery przykłady [np. <i>na pierwszym planie, obok, z prawej strony, poniżej, u dołu</i> ]                              | 0-1p. |
| X                          | Sformułowanie własnych wrażeń lub refleksji                                                                                                                                                     | 0-1p. |
| <b>II Kompozycja (0–2)</b> |                                                                                                                                                                                                 |       |
| XI                         | Trójdzielność wypowiedzi                                                                                                                                                                        | 0–1p. |
| XII                        | Spójność                                                                                                                                                                                        | 0–1p. |
| <b>Język i styl (0-4)</b>  |                                                                                                                                                                                                 |       |
| XIII                       | Poprawność językowa [0–3bł. 3p.; 4bł. - 2p.; 5bł. – 1p.; 6bł. i więcej 0p.]                                                                                                                     | 0-3p. |
| XIV                        | Funkcjonalność stylu                                                                                                                                                                            | 0-1p. |
| <b>Zapis (0-3)</b>         |                                                                                                                                                                                                 |       |
| XV                         | Poprawność ortograficzna [0bł. - 2p.; 1bł. - 1p.; 2bł. - 0p.]<br>[dla uczniów z dysleksją: 0bł.–3bł. 2p.; 4bł. 1p.; 5bł. 0p.]                                                                   | 0-2p. |
| XVI                        | Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy, dla uczniów z dysleksją dopuszczalne 4 błędy]                                                                                                  | 0-1p. |

### Kryteria oceny przemówienia (ustnego)

| Numer kryterium | Kryteria                                                                                   | Liczba punktów |
|-----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| I               | Zgodność przemówienia z tematem                                                            | 0–1p.          |
| II              | Wstęp – apostrofa do słuchaczy, wyjaśnienie powodu spotkania, określenie celu przemówienia | 0–1p.          |
| III             | Rozwinięcie tematu w ramach określonej koncepcji ucznia                                    | 0–1p.          |

|      |                                                                                                                                                                                                                |       |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| IV   | Zakończenie – np. uogólnienie, refleksja, aforyzm, sentencja, odpowiedni cytat                                                                                                                                 | 0–1p. |
| V    | Występowanie wyrazów i zwrotów dotyczących czasu i miejsca, w którym odbywa się spotkanie [np. <i>szczególna data, pamiętny dzień, niezwykła chwila, niezapomniane miejsce</i> ]                               | 0–1p. |
| VI   | Występowanie zwrotów skierowanych do słuchaczy – co najmniej 2 przykłady poza wstępną apostrofą [np. <i>mili goście, szanowni państwo, panie i panowie, zacni zebrani, drogie koleżanki i drodzy koledzy</i> ] | 0–1p. |
| VII  | Występowanie słów wyrażających stosunek do własnej wypowiedzi [np. <i>mam zaszczyt, jestem wzruszony, przypadł mi miły obowiązek</i> ]                                                                         | 0–1p. |
| VIII | Spójność wypowiedzi                                                                                                                                                                                            | 0–1p. |
| IX   | Logiczność wypowiedzi                                                                                                                                                                                          | 0–1p. |
| X    | Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]                                                                                                                                                                     | 0–1p. |
| XI   | Funkcjonalność stylu wypowiedzi – styl dostosowany do audytorium, sugestywność, jasność, rzeczowość, zrozumiałość wypowiedzi                                                                                   | 0–1p. |
| XII  | Płynność wypowiedzi [odpowiednie tempo mówienia, uczeń może przyspieszyć tylko wtedy, gdy ma to służyć do osiągnięcia jakiegoś efektu]                                                                         | 0–1p. |
| XIII | Wyraźne mówienie [uczeń jest słyszany i rozumiany]                                                                                                                                                             | 0–1p. |
| XIV  | Wyraziste mówienie [odpowiednie akcentowanie najważniejszych miejsc wystąpienia, modulacja głosu, pauzy, unikanie monotonii]                                                                                   | 0–1p. |

